

וארי יונג שהוא תלוי בתקיעה: רב אשי אמר. האי ללא משיב
במתניתין אלא ארבעה לפי שלא מנה אלא ראשי שנים הצאים בראשי
החדשים ואין רבליס מן מתניתין אלא כדאמרינן רגל שבו והכי לא מני
נמי ר"ה דעומר ושמי הלחם: ופריקין א"כ צאחד צשצט. סתם לן מנה
בריטא כב"ש דלי כב"ה הא אמרי
צנ"ו: צו: פ"ק נ"ו. מנה דמתניתין
סתם בריטא אחד צשצט בראשי שנים
והדר פריש ואזיל צסיפא צאחד צשצט
ר"ה לזילן דברי צ"ש למימרא דהא
דקתם צריטא ארבעה ראשי שנים
בראשי צריטא לאו דברי הכל היא
אלא אב"ש קאי: אשגוש דברי הכל
לאו דוקא דהא אחד צאלול נמי פוגמי
הא דר"א ור"ש אומרים צאחד
צשצט אלא אב"ה קאי: לצבו כריס
הלאן. מקרא הוא צספר תהליס
לצבו כריס הלאן ועמקיס יעטפו צר
יתרועעו אף ישירו. לצבו כריס הלאן
מתלצשות הככשיס שמתעצרות: יעטפו
צב. שהריעיס צומתמ ויזכתת יפה:
יתרועעו אף ישירו. צייסן צשיגייע זמן
הצקיר והצנזוה צששם שלה והצות
מנשצת וסן נוקסיס זו על זו נשמע
הקול ונרלות מנוכרות: זמן עטרו
צממה דקה חמשה מדסיס: ר"ה שלסן
אלול דסמוך לגמרו א זמן חדש וישן
שלסן למדוש השנה: **צומן שיטרועעו.**
הציווליס: **הסוף הצלפנלה.** יש לן
לאן המעטיפות ומתאחרות לצבל
זכר עד ניסן אצל רוזן מאחד הוו:
צשלמא לר"מ. דדריש קרא דכתיב
לצבו כריס: ואיכא נמי. מיעטופ
סאינ מתלצשות כריס עד שיטרועעו
הציווליס: **אלא לר"א.** דלמר רוזנא
ניסן ומיעטופ צאדר איפכא מיעיני
ליה למיכצב: **מעשר דגן סמוך**
לגמרו עישורו. ר"ה למעשרות משרי
דכי תני ליה לקמן (דף י"ג) צברייתא
ותשרי סמוך לגמרו הוא דכל ימות
ההמה מניחם ליכש צנריות צשצטות:
צא צששיר ר"ה לנשים לאחי הלכסא
לעטרו. למחילת שנות מליכיס
דכפרייתת צריש פרקין (דף י"ג):
קראי אסא לאשמועינן. א דכאלמן
צריש פרקין (דף י"ג) דברי נחמיה צן
חלליס: ואי צעיס אימא רב חסדא.
דאיצטריך לאשמועינן דכאלמן דמלכי
אומות צששיר לית ליה הא דרב
פפא דפריש ר"ה לנשים דהכא
לעטרות אלא כ"י זירא מתני לה
לפירושא דלנשים דמתני ד"י זירא
מתני ר"ה לנשים לתקופת חמה
ולצנה לומר שמוינין לצרייתן והילוכן
לאשמועינן החמה ומוולדות
הלצנה מתשרי: ור"א **יהא דאמר**
צששיר נצרה העולס. לקמן צפרקין
(דף י'): **רב נתן** צב ר' **יאחק אמר.**
ר"ה לנשים דתנן **אימא רב חסדא**
שהקצ"ה דן צששיר את כל צאי
העולס כל הקורות אומס עד משרי
צא: **דכסי עיני ה' אלהין נה**
מראשית השנה. הגזרות עליה:
שהחדש

ארבעה ראשי שנים פרק ראשון ראש השנה ת.

והרי יובלות ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן
ברוקה היא (ב) ורב אשי אמר ארבע ראשי
השנים הם שהו בארבע ראשי חדשים באחד
בשבט כב"ש ה"ק שלשה דרברי הכל באחד
בשבט מחלוקת כ"ש וב"ה: ר' אלעזר ור"ש
אומרים באחד בתשרי: א"ר יוחנן ושניהם
מקרא אחד דרשו שנאמר י' לבשו כרים הצאן
ועמקיס יעטפו בר יתרועעו אף ישירו ור"מ
סבר אימתי לבשו כרים הצאן צומן שעמקיס
יעטפו בר ואימתי עמקיס יעטפו בר באדר
מתעברות באדר ויולדות באב ר"ה שלהן
אלול ר' אלעזר ור"ש אומרים אימתי לבשו
כרים הצאן צומן שיתרועעו אף ישירו אימתי
שבלים אומרות שירה בניסן מתעברות בניסן
ויולדות באלול ר"ה שלהן תשרי ואידך נמי
הא כתיב יתרועעו אף ישירו שהוא באפלתא
דהיוין בניסן ואידך נמי הכתיב ועמקיס
יעטפו בר שהוא כחפיייתא דתייתן מאדר
בשלמא לר"מ כדכתיב לבשו כרים הצאן
צומן שעמקיס יעטפו בר ואיכא נמי יתרועעו
אף ישירו אלא לרבי אלעזר ור"ש איפכא
מיעיני ליה לבשו כרים הצאן צומן שיתרועעו
אף ישירו ואיכא נמי דעמקיס יעטפו בר
אלא אמר רבא דב"ע לבשו כרים הצאן צומן
שעמקיס יעטפו בר באדר והכא בהאי קרא
קמייפלגי² ע"ש תעשר⁶ בשני מעשרות
הכתוב מדבר אחד מעשר בהמה ואחד
מעשר דגן ר"מ סבר מקיש מעשר בהמה
למעשר דגן מה מעשר בהמה סמוך לגמרו
עישורו אף מעשר בהמה סמוך לגמרו
עישורו ורבי אלעזר ור"ש סברי מקיש מעשר
בהמה למעשר דגן מה מעשר דגן ר"ה שלו
תשרי אף מעשר בהמה ר"ה שלו תשרי:
באחד בתשרי ר"ה לשנים: למאי הלכתא
אמר רב א פפא לשמרות דתנן א שטרי חוב
המוקדמיין פסולין והמאחרין כשרין והתנן
באחד בניסן ר"ה למלכיס ואמרינן א למאי
הלכתא ואמר רב חסדא לשמרות לא קשיא
כאן למלכי ישראל כאן למלכי אומות העולם
אלא הא דאמר רב חסדא א לא שנו אלא
למלכי ישראל אבל למלכי אומות העולם
מתשרי מזנינן רב חסדא א מתניתין אתא
לאשמועינן לא רב חסדא א רב חסדא א אתא
זירא מתני לה דרבי זירא אמר לתקופה ור"א
היא דאמר א בתשרי נברא העולם רב נחמן בר
יצחק אמר א לר"ה דכתיב מראשית השנה ועד
אחרית שנה מראשית השנה נידון מה היא
בסופה שנה ממאי תשרי הוא דכתיב א תקעו
בחדש שופר בכסה ליום חגנו א איהו חג
שהחדש

בב א מ"י פ"ג מהל'
משנה ה' ג:

רבינו הגנאל
הרי יובלות, שיש להן
מעשה תקיעה שופר
ורשולו צבדים וחזרות
ממנו. ופרקין מנין ר'
ישמיע' היה דאמר מראש
השנה (ש"ג) חיליל יובל,
והני כוללו אינן אלא כיום
הכפורים. ופריך רב אשי
פריך אחר זמני הכי
קמי, ארבעה ראשי שנים
הן. ג' לרביי הכל שהן
ראשי חדשים, באחד בניסן
ובאחד באלול ובאחד
בבתשרי. אבל הרביעי
באחד בשבט מחלוקת בית
שמי ובית הילל. ר' אלעזר
וד' שמעון אמרם באחד
בבתשרי אמר ר' יוחנן
ושהיה מקרא אחד דרשי
לכבו כריס הצאן גמרו,
אימתי נעשו הצאן מלבוט
לכריס שהן השלימים
כלומר מתעברות, צומן
שהעמקיס יעטפו בר.
בבתשרי אמר ר' יוחנן
ושהיה מקרא אחד דרשי
לכבו כריס הצאן גמרו,
אימתי נעשו הצאן מלבוט
לכריס שהן השלימים
כלומר מתעברות, צומן
שהעמקיס יעטפו בר.
בבתשרי אמר ר' יוחנן
ושהיה מקרא אחד דרשי
לכבו כריס הצאן גמרו,
אימתי נעשו הצאן מלבוט
לכריס שהן השלימים
כלומר מתעברות, צומן
שהעמקיס יעטפו בר.

סמוך לגמרו עישורו. ואע"ג דמתן
צ"פ דמעשרו (מ"ב) והצנזוה
והזמיס משיצילו שלש מ"מ אין דין
לקנטס אלא כשגמרו: **מנה מעשר**
דגן ר"ה ש"ו תשרי. כדמתן צסיקין
(דף י"ג). ולירקות דהיינו למעשר כן
מפרש בגמ' (דף י"ג). ומייה לא מפרש
מנלן ושמא נפקא לן מדכתיב עשר
תשרי את כל מצואת זמני הילול השנה
שנה שנה וגמר שנה שנה ומתשרי
דכתיב מראשית השנה כלקמן (ש"ג)
נצי לשמיטין א ויע"ל עטמא דנתשמי
דכפריש רש"י פ"ב דנחומות (דף כה).
ללא נתמייצו ישראל צמעש עד
שהחילו למנות שמיטין א"כ מעשר
צשמיטין תלה רחמנא ושמיטין הוו
תשרי ר"ה: ר' חסדא בר' זירא.
דמוקיס ליה למתי' לתקופות והא דלא
מנה משרי ר"ה תלכי אומות העולם
משום דנחומות העולם לא קמיירי:
לתקופות כ"ה דאמר בתשרי
נברא העולם.

ומונין מולד הלצנה והתקופה מאחד
צששיר ורבי יהושע מונה מיסין אס
נפקותא מרובה דדבר צמס יהושע
מנין של זה למנין של זה חצי שנה והא
דקיימנא לן פסק כילד מצעדין (ש"ג)
צריצעה רצעי היום אס בתחילת
ד' ג. וסא דליין תקופת ניסן נופלת אלא
צריצעה רצעי היום אס בתחילת
היום וכו' ה היינו משום דהתם כולוהו
כ"י יהושע א דמתני צציייתא כומיה
דשמואל סבר כ"י יהושע דלר"א צכ"ה
צאלול נצרה העולם ולר' יהושע
צכ"ה צאדר היינו דכשצנצא אס
צששי קדש החדש וזה טעם למחשבי
העצור לאחר שצרכו כל השעות
(א) והקפה"ש של כל מחזוריס צשמקיינן
ז"ע תרמ"צ פ' ו' ימים תשע שעות
תרמ"צ חלקיס דרגיליס לומר לפי
הייתה הלצנה מופיע ע"י צקטרנה
ונהגה מיפיה צענמה ז"ע תרמ"צ ולא
מלינו טעם זה צכל מקום אלא זהו
טעם לפי שהמנה מצריתא העולם
לא מונה ר"ה עד יום ששי צנצרה אס
הראשון וצשענת משיעילי לנטווה כאלמר
פרק אחד דיני ממונות (סנהדרין ד' לה):
ומסתמא אז קדש החדש ומשקדש
החדש ע"כ היה המולד ו' שעות קודם
דשית עמי מכסי סהירא וזמנא המולד
צתחילת

האסף בצאת השנה וכתוב אחד אמר וזמן האסף תקופת השנה, איהו אחד חדש שיש בו חג ונתקופה ואסף ושנה וזמן

- תורה אור השלם
1. לבישו כרים הצאן
ועמקיס יעטפו צר
יתרועעו אף ישירו:
החלים מה די
2. עשר תעשר את כל
הבארת ודך קריציא
השודר שקרא שקוד:
דברים מה די
3. ארץ אשר זו אלהיך
דרש אותה תמדי עיני זו
אלהיך בה מרשות
השנה ועד אחרית
שנה.
4. תקש בחדש שופר
בכסה ליום חגנו:
החלים מה די

הגהות הב"ח
(א) גם נזו על ביבי
הא רב אשי אמר:
(ב) ש"י ד"ה ר"ה שלסן
לאלול דסמוך לגמרו ואי
זמן: (א) ד"ה קראי אס
לאשמועין דברי נחמיה
כן חלליה דאמוך בריש
פרקין הקוד: (א) תוס'
ד"ה לתקופת כ"י לאחר
שצרכו כל השעות היום
של כל:

מוסף רש"י
לשמרות דתני שטרי
חוב המוקדמיין פסולין.
לאה כ"י ומספ קשי'
לע"ז צ מתניתין אמר
לאשמועינן צמתיה צן
דמתחין צכתי עקיקין ולא
מיוקפא אלא ככסי. מ"א
אמי לאשמועינן אכי ככר
שתיס ועמדה ודכי הטוי
צמשעתי עוגר כפי הכל
(בתובות יז).

מוסף תוספות
א. הא מתני בהדיא
קמי' ליובלות אלמא
ע"כ מנין ר' ישמעאל
בנו של ר' יוחנן בן
ברוקה היא. כפ"י וע"ש
בדכתיבא מה משעמס.
ב. פ"י ה"י עוראל לבשו
זכריס הנקבות שבאין
עליהן ומתלבושות הצאן
ומתכסות כן הדכריס. מ"ס
הלא"ה ג. ולשון נקיה
היא לומר שמתלבושות
מהזכריס עולין עליהן.

א) נחלה דל"ל יעטפו עד צאדר ומסתמא נמי אפולת שעמדת קתם ניסן אומות שיה.
ב) הרי אמר ר' הוה שד"ר.
ג) פ"י ב"ה חגנו וזמנא האסף תקופת השנה, איהו אחד חדש שיש בו חג ונתקופה ואסף ושנה וזמן

בג א מיי פיי מהי' שמיין קל' ר ת סת עין קל' קל' קל' ולין סת:

הגרות הב"ח

(ה) ר"י ד"ה וקדשתם כי וסתבה שפי הריעה כחדש: (ו) תוי' ד"ה ולתקופות מפי' דיוס אחד בשנה חשוב שנה ולתקופה מניסן של מורה שפני משרי של מולד יסן של מורה שפני משרי של יסוז שזו נצרה ארס תמל' מולד יסן צדיעי בתשע שעות תרמ"צ חלקים שאמה לרי' להשל' צ' ד' מל"ח לאחריו צ' ימים ד' שעות מניסן חלקים ומולד משרי של מורה שפניו שממל' צ' ה' ר"ד ולתקופה מניסן של מורה מניסן¹⁸ שהיתה התקופה במחילת ליל ארבעה וממל'ת תקופת משרי של יסוז של אחריו ציוס ד' ט"ו שעות כלמריינין צפרק כי'ע מעברין¹⁹ אין צין תקופה לתקופה אלא משעים אחד יוס ו' שעות ומתלה נמל' דשתי תקופות ט"ו שעות ונמל' דקדמה תקופת משרי למולד א' כי' פ' יוס אחד כי' ע שעות ונמל' דקדמה תקופת יסן את המולד ו' שעות (מסדרין יא) הכלנה ממל' ו' שפליה נחלי' לכל ארס אלא שחיות יושבי מות ערמתי יושבי מערב כלאמר (לקמן כ) עשרים ארבע שעות מתקופת סיהל' ג' י"ה עולה ר' ד' יוס ארס זה ר"ה שמה כלאש משרי, אלא שאר מניסן החלקי' משרי יוס (מסדרין יב) וכלו שפי יוס חס ככל ממל'ה הכלנה בתקופה ונחלי' לכל מניסן (ב"ב יא ע"ט) ככלה לוס מנו, אמהש קל' תקעו מתוש הלנה שפי כשאו מתקפה ציוס מניסן (ס"ח) מלך בנכס חתלה. לבי הק"ה לין (ע"ד ב.) משפט עברי. אלה הן (ע"ט) הקי' דלישורי הון אף. לא הקי' מפי פפי ציוס, שמה חס וטלס יפיע מן הלך ב' סורמט מפי המון (ס"ט)

מוקף רש"י

שהחדש מתכסה בו. שבלנה יחיה נחל' בעלי לכל העולם דכתיב משרי ככסה (מסדרין יב) הכלנה ממל' ו' שפליה נחלי' לכל ארס אלא שחיות יושבי מות ערמתי יושבי מערב כלאמר (לקמן כ) עשרים ארבע שעות מתקופת סיהל' ג' י"ה עולה ר' ד' יוס ארס זה ר"ה שמה כלאש משרי, אלא שאר מניסן החלקי' משרי יוס (מסדרין יב) וכלו שפי יוס חס ככל ממל'ה הכלנה בתקופה ונחלי' לכל מניסן (ב"ב יא ע"ט) ככלה לוס מנו, אמהש קל' תקעו מתוש הלנה שפי כשאו מתקפה ציוס מניסן (ס"ח) מלך בנכס חתלה. לבי הק"ה לין (ע"ד ב.) משפט עברי. אלה הן (ע"ט) הקי' דלישורי הון אף. לא הקי' מפי פפי ציוס, שמה חס וטלס יפיע מן הלך ב' סורמט מפי המון (ס"ט)

רבינו הנהל

ולשמיטין. מנלן. דכתיב ובעשה השביעית שבת שבתיו וכו'. ונמר שנה שבת משהי' דכתיב מראשית השנה וליובולת. אוקימנ' לרי' ישמעאל וסבר האי דכתיב וקדשתם את שנת החמשים שנה וכו'. למוד שמתקדשת שנת היובל מתחלה, כלומר מראש השנה. דייק (ג'א: דראיק) מלישנא יתירא שאחר דכתיב וקדשתם את שנת החמשים שנה למה ב', אלא למוד שקודש שנת היובל מראש השנה ורבוני שחולקין על ר' ישמעאל אומרים למה בא שנת לימודיך כי חובל שנים אחר מקדשי ולא חדישים. תניא אידי' יובל היא שנת החמשים שנה מה ת"ל. לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים שנה, שיכול בבביתיה הוא מתקדשת בראש השנה ויצאנה (ג'א: וביציאתה) הוא מושבת והולכת עד יום הכפורים, שכן מוסיפין מחול על קודש

במחילת שנה ט"ו דהיא שנה שלישית של יוס ומנין וי"ד פי' ציוס ו' בסוף שנה י"ד היה המולד מאחר שלל היה ר"ה עד יוס ו' שקדש ארס הראשון הדש נמל' שנצרה העולם כבי' באלול ואומה שנה של מורה שמונין משום דיוס אחד בשנה חשוב שנה וכשמקדק על מולד יסן של מורה שפני משרי של יסוז שזו נצרה ארס תמל' מולד יסן צדיעי בתשע שעות תרמ"צ חלקים שאמה לרי' להשל' צ' ד' מל"ח לאחריו צ' ימים ד' שעות מניסן חלקים ומולד משרי של מורה שפניו שממל' צ' ה' ר"ד ולתקופה מניסן של מורה מניסן¹⁸ שהיתה התקופה במחילת ליל ארבעה וממל'ת תקופת משרי של יסוז של אחריו ציוס ד' ט"ו שעות כלמריינין צפרק כי'ע מעברין¹⁹ אין צין תקופה לתקופה אלא משעים אחד יוס ו' שעות ומתלה נמל' דשתי תקופות ט"ו שעות ונמל' דקדמה תקופת משרי למולד א' כי' פ' יוס אחד כי' ע שעות ונמל' דקדמה תקופת יסן את המולד ו' שעות (מסדרין יא) הכלנה ממל' ו' שפליה נחלי' לכל ארס אלא שחיות יושבי מות ערמתי יושבי מערב כלאמר (לקמן כ) עשרים ארבע שעות מתקופת סיהל' ג' י"ה עולה ר' ד' יוס ארס זה ר"ה שמה כלאש משרי, אלא שאר מניסן החלקי' משרי יוס (מסדרין יב) וכלו שפי יוס חס ככל ממל'ה הכלנה בתקופה ונחלי' לכל מניסן (ב"ב יא ע"ט) ככלה לוס מנו, אמהש קל' תקעו מתוש הלנה שפי כשאו מתקפה ציוס מניסן (ס"ח) מלך בנכס חתלה. לבי הק"ה לין (ע"ד ב.) משפט עברי. אלה הן (ע"ט) הקי' דלישורי הון אף. לא הקי' מפי פפי ציוס, שמה חס וטלס יפיע מן הלך ב' סורמט מפי המון (ס"ט)

ולשמיטין. מנלן. דכתיב ובעשה השביעית שבת שבתיו וכו'. ונמר שנה שבת משהי' דכתיב מראשית השנה וליובולת. אוקימנ' לרי' ישמעאל וסבר האי דכתיב וקדשתם את שנת החמשים שנה וכו'. למוד שמתקדשת שנת היובל מתחלה, כלומר מראש השנה. דייק (ג'א: דראיק) מלישנא יתירא שאחר דכתיב וקדשתם את שנת החמשים שנה למה ב', אלא למוד שקודש שנת היובל מראש השנה ורבוני שחולקין על ר' ישמעאל אומרים למה בא שנת לימודיך כי חובל שנים אחר מקדשי ולא חדישים. תניא אידי' יובל היא שנת החמשים שנה מה ת"ל. לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים שנה, שיכול בבביתיה הוא מתקדשת בראש השנה ויצאנה (ג'א: וביציאתה) הוא מושבת והולכת עד יום הכפורים, שכן מוסיפין מחול על קודש

שהחדש מתכסה בו הוי אומר זה ר"ה וכתיב וי' חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב ת"ר כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב מולמד שאין ב"ד של מעלה נכנסין לדין אא"כ קידשו ב"ד של מטה את החדש תניא אידך כי חק לישראל הוא אין לי אלא לישראל לאומות העולם מנין ת"ל משפט לאלהי יעקב א"כ מה ת"ל כי חק לישראל מולמד שישאל נכנסין תחילה לדין בדרב חסדא ודאמר רב חסדא מלך וציבור מלך נכנס תחילה לדין שנאמר משפט עברו ומשפט עמו מאי מעמא אי בעית אימא לא אורח ארעא למיקם מלכא אבראי ואיבעית אימא מקמי דליפוש חרון אף: ולשמיטין: מנלן דכתיב ובעשה השביעית שבת שבתיו יהיה לארץ וגומר שנה שנה בתשירי דכתיב מראשית השנה ולגומר שנה שנה מניסן דכתיב ר' ראשון הוא לכם לחדשי השנה דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים: וליובולת: יובלות באחד בתשירי הוא יובלות ב'. בתשירי הוא דכתיב ב'יום הכפורים תעבירו שופר האזני מני ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא הוא דתניא וקדשתם את שנת חמשים מולמד שמתקדשת והולכת מתחילתה מכאן אמר ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אמר ר' ישמעאל ולא משתעבדו לאדוניהם אלא אוכלין ושתיין ושמועין ושמועין בראשית ביון שהגיע יוה"כ בתקעו ב"ד בשופר נפתרו עבדים לבתיהן ושרות חוזרות לבעליהן ורבוני שנים אתה מקדש ואי אתה מקדש חדשים תניא אידך יובל היא מה תלמוד לומר לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים יובל כלשם שמתקדשת והולכת כד מתקדשת והולכת בסופה ולא תתמה שהרי מוסיפין מחול על קדש תלמוד לומר יובל היא שנת החמשים שנת החמשים אתה מקדש ואי אתה מקדש שנת החמשים ואחת ורבוני

תורה אור השלם

- בי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: תהלים פא ה
- ויחיד דברי אלה אשר היתקדשה לפני י' קריבים אל י' אלהיו יוםם וילולה לעשות משפט עברו ומשפט עמו ישראל דבר יום כיומו: מלכים א ח טז
- ובשנה השביעית שבת שבתיו יהיה לארץ שבת ליי שדך לא תורע וברקח לא תחמיר: ויקרא כד ד
- ארץ אשר י' אלהיך דרור אהר תמיד עניי' י' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה: דברים יא יב
- החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לתרשי השנה: שמות יב ב
- ותקדשו שופר תרועה בתוך השבעי בעשות לחדש ביום הכפורים תעבדו שופר בכל ארצבם: ויקרא כט
- וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם ל' דורו בארץ לכל שבייה יובל הוא יהיה לכם ושבבתם אש אל אהותו ואיש אל משפחתו תשובו: ויקרא כה ה
- יובל הוא שנת החמשים שנה תהיה לכם לא תורע ולא תקגור את פסחיה ולא תבקר את נתייה: ויקרא כה יא

גליון הש"ס

ת"ר' שחורש וכו'. היריד משולם ספרי: עין יומה ג ע"א מדיה אלא גמ"ד:

מוקף תוספות

- כי לתקופת מניסן מניסן כ"י הדישע. סוס הלש"ס. ב. את המולד. סוס. ג. מצינו לבנה שנקראת חיש מאבותי מביטין על החדש. יתעבא ופי מוס' כלאש טו. ד"ה אהי. ד. דקאמר הום תקעו בחודש שופר בכסה ליום חשנו וכל חודשי היום וכל חודשי הלילה שנת חמשים שנה וכו' וכו'. וי' חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב מולמד שאין ב"ד של מעלה נכנסין לדין אא"כ קידשו ב"ד של מטה את החדש תניא אידך כי חק לישראל הוא אין לי אלא לישראל לאומות העולם מנין ת"ל משפט לאלהי יעקב א"כ מה ת"ל כי חק לישראל מולמד שישאל נכנסין תחילה לדין בדרב חסדא ודאמר רב חסדא מלך וציבור מלך נכנס תחילה לדין שנאמר משפט עברו ומשפט עמו מאי מעמא אי בעית אימא לא אורח ארעא למיקם מלכא אבראי ואיבעית אימא מקמי דליפוש חרון אף: ולשמיטין: מנלן דכתיב ובעשה השביעית שבת שבתיו יהיה לארץ וגומר שנה שנה בתשירי דכתיב מראשית השנה ולגומר שנה שנה מניסן דכתיב ר' ראשון הוא לכם לחדשי השנה דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים: וליובולת: יובלות באחד בתשירי הוא יובלות ב'. בתשירי הוא דכתיב ב'יום הכפורים תעבירו שופר האזני מני ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא הוא דתניא וקדשתם את שנת חמשים מולמד שמתקדשת והולכת מתחילתה מכאן אמר ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אמר ר' ישמעאל ולא משתעבדו לאדוניהם אלא אוכלין ושתיין ושמועין ושמועין בראשית ביון שהגיע יוה"כ בתקעו ב"ד בשופר נפתרו עבדים לבתיהן ושרות חוזרות לבעליהן ורבוני שנים אתה מקדש ואי אתה מקדש חדשים תניא אידך יובל היא מה תלמוד לומר לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים יובל כלשם שמתקדשת והולכת כד מתקדשת והולכת בסופה ולא תתמה שהרי מוסיפין מחול על קדש תלמוד לומר יובל היא שנת החמשים שנת החמשים אתה מקדש ואי אתה מקדש שנת החמשים ואחת ורבוני

תנו וכל חודשי היום וכל חודשי הלילה שנת חמשים שנה וכו' וכו'. וי' חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב מולמד שאין ב"ד של מעלה נכנסין לדין אא"כ קידשו ב"ד של מטה את החדש תניא אידך כי חק לישראל הוא אין לי אלא לישראל לאומות העולם מנין ת"ל משפט לאלהי יעקב א"כ מה ת"ל כי חק לישראל מולמד שישאל נכנסין תחילה לדין בדרב חסדא ודאמר רב חסדא מלך וציבור מלך נכנס תחילה לדין שנאמר משפט עברו ומשפט עמו מאי מעמא אי בעית אימא לא אורח ארעא למיקם מלכא אבראי ואיבעית אימא מקמי דליפוש חרון אף: ולשמיטין: מנלן דכתיב ובעשה השביעית שבת שבתיו יהיה לארץ וגומר שנה שנה בתשירי דכתיב מראשית השנה ולגומר שנה שנה מניסן דכתיב ר' ראשון הוא לכם לחדשי השנה דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים: וליובולת: יובלות באחד בתשירי הוא יובלות ב'. בתשירי הוא דכתיב ב'יום הכפורים תעבירו שופר האזני מני ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא הוא דתניא וקדשתם את שנת חמשים מולמד שמתקדשת והולכת מתחילתה מכאן אמר ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אמר ר' ישמעאל ולא משתעבדו לאדוניהם אלא אוכלין ושתיין ושמועין ושמועין בראשית ביון שהגיע יוה"כ בתקעו ב"ד בשופר נפתרו עבדים לבתיהן ושרות חוזרות לבעליהן ורבוני שנים אתה מקדש ואי אתה מקדש חדשים תניא אידך יובל היא מה תלמוד לומר לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים יובל כלשם שמתקדשת והולכת כד מתקדשת והולכת בסופה ולא תתמה שהרי מוסיפין מחול על קדש תלמוד לומר יובל היא שנת החמשים שנת החמשים אתה מקדש ואי אתה מקדש שנת החמשים ואחת ורבוני

